

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДНУ
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

МАТЕРІАЛИ

**Всеукраїнської науково-практичної конференції
магістрантів і молодих дослідників**

**«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ
У XXI СТОЛІТТІ»**

**ІННОВАЦІЙНІ ПРІОРИТЕТИ У РОЗВИТКУ
ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ**

30 жовтня 2024 року

Біла Церква – 2024

продуктів і енергії. Впровадження біоекономіки дозволяє зменшити залежність від невідновлюваних ресурсів, зокрема, викопні палива, та сприяє збереженню екосистем [4].

Органічне землеробство також є важливим напрямом екологізації сільського господарства. Ця практика включає використання природних методів захисту рослин і добрив, що значно знижує негативний вплив на ґрунти і водні ресурси. За даними Європейського Союзу, площа земель, зайнятих органічним землеробством, зростає щороку на 5-7%, і до 2030 року ЄС планує збільшити частку органічних земель до 25% [5].

Україна має значний потенціал для розвитку екологічного агровиробництва завдяки сприятливим природно-кліматичним умовам і багатим земельним ресурсам. Однак виклики, пов'язані із забрудненням та виснаженням земель, вимагають активних дій з боку держави та аграріїв. Одним з основних напрямів є впровадження політики сталого управління земельними ресурсами. Важливим є зменшення обсягів використання хімічних засобів і перехід до біологічних засобів захисту рослин та органічного землеробства [6].

Ще одним важливим напрямом є цифровізація агровиробництва. Технології точного землеробства, такі як GPS-навігація, дрони та датчики, дозволяють значно підвищити ефективність використання ресурсів, зменшити витрати води та добрив, а також мінімізувати вплив на навколишнє середовище [6]. В Україні такі технології тільки починають впроваджуватися, але їхній потенціал є значним.

Пріоритети екологізації агровиробництва включають впровадження інноваційних технологій, таких як точне землеробство, розвиток органічного землеробства, зменшення використання хімічних засобів та активну участь у міжнародних екологічних ініціативах. Тільки за умови поєднання зусиль держави, бізнесу та наукової спільноти можна забезпечити сталий розвиток аграрного сектору з мінімальним негативним впливом на екосистеми.

Список використаних джерел:

1. Тевонян О. І. Охорона ґрунтів. Аграрна наука. Київ. 2022. 248 с.
2. Петрик І. В. Екологія, природокористування та охорона навколишнього середовища: прикладні аспекти / Матеріали Всеукраїнської науково-практичної заочної конференції. Київ. 2024. 107 с. URL: <https://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/29800>
3. Європейська комісія. Органічне землеробство: Плани до 2030 року. URL: <https://landlord.ua/news/u-ievropeiskomu-soiuzi-do-2030-roku-25-silskohospodarskykh-zemel-stanut-orhanichnymy/>
4. Н. В. Узун. Екологічні проблеми агропромислового комплексу України. Тернопіль. 2019 – 90 с. URL: <https://dspace.wunu.edu.ua>
5. Оцінка ґрунтового покриття Вінниччини на придатність до органічного виробництва. Сільське господарство та лісівництво: журнал науково-виробничого та навчального спрямування. 2020. № 16. С. 13-27.
6. Стратегія сталого розвитку сільськогосподарського виробництва за умови зміни клімату (на прикладі Рівненської області) [Електронне видання]: монографія / М. О. Клименко, Н. М. Вознюк, З. З. Собко, Б. П. Масовець; за ред. д.с.-г.н. М. О. Клименка. Рівне: НУВГП, 2021. 252 с.

УДК 336.64

НЕДАШКІВСЬКА В.В., магістрантка
Науковий керівник – **ПРИХОДЬКО Т.В.**, асистент
Білоцерківський національний аграрний університет
tamara.prykhodko@btsau.edu.ua

ЩОДО СУЧАСНОГО УПРАВЛІННЯ ДОХОДАМИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

В системі управління підприємством одне найважливіших місць посідає управління доходами підприємства, адже від ефективності процесу формування та розпоряджання доходами залежить у перспективі обсяг прибутку підприємства та його рентабельність.

Ключові слова: доходи, управління доходами, бюджетування, грошові потоки, виручка.

Формування доходу підприємства є необхідною умовою забезпечення життєдіяльності господарської одиниці, адже саме дохід є основою формування прибутку, джерелом функціонування та розвитку підприємства, покриття витрат та сплати необхідних податків та зборів, тобто елементом бюджетотворення.

Серед сучасних науковців, а саме: М. С. Пушкар, П. І. Юхименко, Ф. Ф. Бутинець, не сформовано єдиної думки щодо визначення сутності доходу. Одні порівнюють їх з вартістю продукції за мінусом витрат, інші під доходом розуміють виручку від реалізації, треті – потік грошових чи інших надходжень, четверті – грошові або матеріальні цінності, п'яті – надходження економічної вигоди або збільшення активів, що призводять до зростання власного капіталу [1]. Тобто, дохід підприємства вказує на отримання економічних вигід, як в грошовій, так і в майновій формі, що впливають на розмір активів та зобов'язань підприємства.

Джерелом формування доходів аграрних підприємств переважно є виручка від реалізації сільськогосподарської продукції, виробленої даним підприємством. Крім цього підприємство може реалізувати давальницьку продукцію від свого імені чи виконувати іншу реалізацію у посередницькій ролі, а також мати іншу реалізацію пов'язану із операційною діяльністю, а також отримувати дохід від інвестиційної чи фінансової діяльності. Для сільськогосподарського підприємства зазвичай частка у доходах розподіляється так – 70% виручка від реалізації продукції, 30% - інші доходи.

Ефективність процесу формування доходів значною мірою залежить від повноти та достовірності аналізу досягнутих та виявлення нових грошових надходжень, планування утворення доходів на перспективу. Тому важливу роль в сучасному управлінні підприємством відведено економічному управлінню і зокрема управлінню доходами.

Управління доходами можна визначити як застосування поєднання людських ресурсів та інформаційних технологій для досягнення оптимального рівня виручки та максимальних рівнів валового і чистого прибутків за допомогою прогнозування поведінки індивідуального споживача на ринку для продажу бажаного виду продукції визначеному покупцеві в потрібний час за адекватною ціною за кращим каналом розподілу. [2].

Система управління грошовими потоками на підприємстві – це сукупність методів, інструментів і специфічних прийомів цілеспрямованого, безперервного впливу з боку фінансової служби підприємства на рух грошових коштів для досягнення поставленої мети. [4].

Ефективне управління доходами підприємства базується на принципах інформаційної достовірності та прозорості; планування, обліку та контролю; платоспроможності та фінансової стійкості; раціональності та результативності.

На здатність формування доходів в аграрному підприємстві впливає низка чинників як зовнішнього, так і внутрішнього походження. Зовнішній вплив забезпечують ринкова кон'юнктура, фіскальна система, система кредитування, державна підтримка тощо. До внутрішніх чинників можна віднести тривалість операційного та виробничого циклів, які не завжди збігаються в агровиробництві, інноваційно-інвестиційна діяльність, сезонність виробництва, ефективна система управління персоналом та інші.

В системі економічного управління підприємством ефективним і дієвим засобом управління доходами є застосування бюджетування - формування бюджету доходів і витрат, що встановлює співвідношення доходів і витрат підприємства на бюджетний період. Такий бюджет є прогнозом можливих очікуваних прибутків і дає можливість мати орієнтований поріг рентабельності діяльності підприємства..

Бюджет доходів і витрат є єдиною обґрунтованою підставою для розробки бюджетів руху грошових коштів та балансу підприємства.

Бюджет доходів і витрат підприємства по суті є комплексом бюджетів, які приводять до підсумкового результату діяльності у плановому періоді, який визначається величиною очікуваних прибутків (збитків). [5].

Задля підвищення величини доходів можуть бути застосовані наступні методи: ціновий, який базується на вивченні цінової політики конкурентів і встановленні цін, що є нижчими за ціни найближчих конкурентів; метод високих цін (вищих, ніж у конкурентів, але він є короткочасним); метод тарифних планів; метод групового квотування, який передбачає встановлення квот на певний обсяг продукції; метод групової оптимізації доходів.

У підсумку можемо зазначити, що управління доходами – один з найважливіших елементів економічного управління підприємством адже поєднує усі ланки підприємства між собою. Обов'язковість здійснення управління грошовими потоками є на сьогодні необхідністю, діяльністю, важливістю якої не переоцінити, адже саме від ефективності такого управління залежить стійкість підприємства в конкретний період часу, його перспективи щодо подальшого розвитку та досягнення успіху у господарській діяльності загалом та фінансовій діяльності зокрема.

Список використаних джерел:

1. Ткаченко Т. П., Тульчинська С. О., Бойчук Д. В. Управління доходами на підприємстві. Ефективна економіка. 2018. № 3. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6192>
2. Поліщук О. А., Овандер Н. Л. Збірник матеріалів VI Міжнародної науково-практичної конференції «Менеджмент суб'єктів господарювання: проблеми та перспективи розвитку» 19-21 грудня 2019 року. Державний університет «Житомирська політехніка». <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/360.pdf>
3. Аналіз і оцінка ефективності функціонування підприємницьких структур (методичні вказівки) / За ред. О.М. Люткевич. Львівський банківський коледж Національного банку України. Львів, 2018. 33 с.
4. Мельник М. І., Донцова Т. М. Управління грошовими потоками підприємствами. Регіональна економіка та управління. 2 (28). 2020. С. 140-143.
5. Економічне управління підприємством : навч. посіб. /А.М. Колосов, О.В. Коваленко, С.К. Кучеренко, В.Г. Бикова; за заг. ред. А. М. Колосова — Старобільськ : Вид-во держ. За «Луган. Нац. Ун-т імені Тараса Шевченка», 2015. — 352 с.

УДК 338.43.02:339.137.2

КУЧЕРЕНКО А. В., магістрант

Науковий керівник – **ШЕМІГОН О. І.,** канд. с-г. наук, доцент

Білоцерківський національний аграрний університет

kav191991@ukr.net

НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ

Розкрита сутність конкурентоспроможності фермерських господарств. Охарактеризовані складові та конкурентні переваги фермерських господарств. Визначені напрямки підвищення їх конкурентоспроможності.

Ключові слова: фермерські господарства, конкурентоспроможність, напрямки підвищення.

Відповідно до Закону України «Про фермерське господарство» «фермерське господарство є формою підприємницької діяльності громадян, які виявили бажання виробляти товарну сільськогосподарську продукцію, здійснювати її переробку та реалізацію з метою отримання прибутку на земельних ділянках, наданих їм у власність